

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) โดยใช้แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีขั้นตอนวิธีวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ประชากรหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีประชากรหญิงทั้งหมด 2,644 คน จำนวน 8 ชุมชน (ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอกมลาไสย ณ เดือนมกราคม 2555)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Samples) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เลือกจากประชากรหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีประชากรหญิง จำนวน 348 คน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1967 อ้างถึงใน รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551 : 70) ได้กลุ่มตัวอย่าง 348 คน

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ $N =$ จำนวนประชากรทั้งหมด

เมื่อ $n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อ $e =$ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้สำหรับการศึกษานี้มีค่า

เท่ากับ .05

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{2,644}{1+2,644(0.05)^2} = 347.43$$

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณเท่ากับ 347.43 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเต็ม ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น จำนวน 348 คน
ขั้นตอนที่ 2 จัดสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชน การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้จำนวนประชากรในแต่ละชุมชนเป็นเกณฑ์ในการกำหนด สัดส่วนเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 348 คน ดังนี้

ตัวอย่าง วิธีการคำนวณหาค่าร้อยละและกลุ่มตัวอย่างชุมชนบ้านหนองตุ หมู่ที่ 14

$$\begin{aligned} \text{ค่าร้อยละ} \quad n &= \frac{N(100)}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \\ \text{กลุ่มตัวอย่าง} \quad n &= \frac{\text{จำนวนประชากร} \times \text{กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \\ \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{295 \times 348}{2,644} = 38.82 = 39 \text{ คน} \end{aligned}$$

ตารางที่ 4 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชุมชน (ที่มา : สำนักทะเบียน อำเภออมลไธย ณ เดือน มกราคม 2555)

ลำดับ ที่	ชื่อชุมชน	ประชากรหญิงที่มีอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านแก หมู่ที่ 1	398	52
2	บ้านบ่อ หมู่ที่ 2	403	53
3	บ้านหนองตุ หมู่ที่ 3	276	36
4	บ้านโนนมะค้ำ หมู่ที่ 4	149	20
5	บ้านบ่อ หมู่ที่ 9	396	52

ลำดับ ที่	ชื่อชุมชน	ประชากรหญิงที่มีอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
6	บ้านแก หมู่ที่ 12	434	57
7	บ้านบ่อ หมู่ที่ 13	293	39
8	บ้านหนองตุ หมู่ที่ 14	295	39
รวม		2,644	348

ขั้นตอนที่ 3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยการเขียนรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างบนสลากแล้วนำลงในกล่องและจับสลากเอารายชื่อขึ้นมาทีละใบแล้วจดบันทึกรายชื่อไว้ แล้วนำรายชื่อกลับลงไว้ในกล่องเช่นเดิมหากได้รายชื่อเดิมให้นำกลับลงไปใหม่ ทำซ้ำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน จาก 8 ชุมชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างคำถามในแบบสอบถาม

2.1.2 กำหนดขอบเขตของคำถาม ให้ครอบคลุมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอภุมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์

2.1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ร่างแบบสอบถามแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาความครบถ้วนและความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษา รูปแบบ เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำร่างแบบสอบถามทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่างๆ และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความครอบคลุมความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างรายการที่สอบถามกับประเด็นที่ศึกษา โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่ารายการที่สอบถามสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่ารายการที่สอบถามสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา
- 1 เมื่อแน่ใจว่ารายการที่สอบถามไม่สอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายสุรชัย นาทองไชย วุฒิการศึกษา ร.ม. สาขา รัฐศาสตร์ ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลรัษฎา เทศบาลตำบลรัษฎา อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการปกครอง การบริหารงาน การวัดและประเมินผล

2. นางสำเริง การรัมย์ วุฒิการศึกษา ศศ.บ. สาขาภาษาไทย ศศ.ม. สาขา สหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนรัษฎาพัฒนวิทย์ ตำบลรัษฎา อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

3. นายอนุชิต ทรงแม้งคลรณ์ วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสถิติประยุกต์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอมลาลัย อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านสถิติ การวัดและประเมินผล

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 ราย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำคำตอบมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของคอนบาช ได้ค่าเท่ากับ 0.87 และหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อ กับรวมทุกข้อ (Item Total Correlation) ได้ค่าระหว่าง 0.21 ถึง 0.72

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า แบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ ดังนี้ การศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นผู้นำ การเป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรชุมชน การเข้าอบรม/สัมมนาการได้รับสนับสนุนจากภาครัฐ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการเมืองการปกครองของไทย

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ โดยกำหนด Rating Scale 5 ระดับ คือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปถึงนายกเทศมนตรีตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอคำเนิการจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ และติดต่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยเข้าไปเจาะกลุ่มสตรีที่อยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

3.2 ผู้วิจัยส่งให้ผู้ช่วยผู้วิจัย จำนวน 4 คน โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงวิธีการจัดเก็บข้อมูลให้ผู้ช่วยผู้วิจัยได้เข้าใจแล้ว

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้ว ลงรหัสข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ตามแบบการลงรหัส (Coding Form) ได้แก่

เป็นประจำ	ให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
บางครั้ง	ให้	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้	2	คะแนน

ไม่เคย ให้ 1 คะแนน

4.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย โดยพิจารณาคำตอบ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จากนั้น วิเคราะห์ โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

แบ่งเกณฑ์ระดับความรู้ความเข้าใจ ดังนี้

ตอบถูก 0 - 3 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองต่ำ

ตอบถูก 4 - 6 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองปานกลาง

ตอบถูก 7 - 10 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองสูง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอภูกามยาว

วิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชัยภูมิ อำเภอภูกามยาว โดยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาแปลความหมายเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 86)

มากที่สุด	ได้คะแนนเฉลี่ย	4.81 - 5.00	หมายถึง	สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด
	ได้คะแนนเฉลี่ย	3.81 - 4.80	หมายถึง	สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก
	ได้คะแนนเฉลี่ย	2.81 - 3.80	หมายถึง	สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง
	ได้คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.80	หมายถึง	สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย
ที่น้อยที่สุด	ได้คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด

วิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้
Multiple Linear Reggression Analysis โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของสตรีในเขตเทศบาลตำบลธัญญา อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการวิเคราะห์
เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอเป็นเชิงพรรณนา ด้วยการแจกแจงความถี่

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY